RUMEENSCHE HARPTONEN: ZANGEN VAN CARMEN SYLVA

Carmen Sylva (pseud. van Elisabeth (koningin van Roemenië))

№. 22

Van dit werk zijn C exemplaren gedrukt.

AMSTERDAM,
Maart MDCCCXCI.

CARMEN SYLVA.

Carmen is lied en **Sylva** is bosch,
Het boschlied schalt ongedwongen los,
En was ik niet in het bosch geboren,
Ik had reeds lang mijn zanglust verloren;
Den vooglen heb ik hun lied afgehoord,
Het bosch gaf ruischend akkoord aan akkoord
Van harte sloeg ik de maat daarbij
In rust zingen besschen en liedren mij.

KARAKTERISTIEK.

Ik kan niet kouder zijn! 'k Ben van den Rhijn;
't Vulkaangebied gelijk 't basalt ontdragen,
En schoon ik kantig, muurvast schijn,
Het leven trilde in mij bij felle mokerslagen.

Slechts wen bij 't klimmen berglucht mij omzweeft,
Of schemertinten van het woud mij kusten,
De Stilte een sluier hoorbaar om mij weeft,
Slechts dán kan ik bij mosgeur rusten.

MON REPOS.

Om de witte woning
    Slaapt het woud,
't Licht der maan verzilvert
    't Zware hout.

Ach! aanbidden kon ik
    Iedren boom,
Hier heb ik genoten
    Jonkheids droom.

Al mijn liedren, zangen,
    Hier ontstaan,
Heb ik afgeluisterd
    Dreef en laan.

Zou hier nog 't omlooverd
    Kamerkijn,
Der gedachten heilig
    Outer zijn?!

Statig, in de laagte
    Glijdt de stroom,
Als een lichtstraal verder
    Langs den zoom.

Alle takken ruischen
    Vreugde en lust,
Hier wenkt altoosdurend
    „Mijne Rust!"

SAPPHO.

Kamp was mijn daaglijksche gast, ach! ik had zoo gaarne
Goed willen zijn, zoo goed als mijn vader, mijn moeder,
Die gelijk Goden mij schenen, zoo grenzenloos minde ik
Beide mijn' ouders, doch altoos hetzelfde bewustzijn
Drong mij de zorg op, die beiden om Sappho gevoelden.
Troostlooze treurigheid volgde dan steeds na den dollen
Lust, overmoedig gestaag aan den breidlenden teugel
Rukkend. Of 'k droomde van duizende volschoone dingen,
Maalde dan alles mij krachtig van lijn en met bonte
Warlende verven getint. Aldus leefde in den geest ik
Heimlijk zelfstandig mijn leven, dat niemand vermoedde.
Schaduw en lichtspel, ja, ieder natuurtoon riep wakker
Lust tot een rusteloos zoeken, kloekheid in 't vinden.

SAPPHO'S KLACHT.

Hoort mij, gij, gruwzame Goden
Heb ik gesmeekt om te worden?
Was het mijn wil om te leven?
Schiep ik mij dus als ik opwies?
Waarom straft ge mij dan?

Kondet Gij dan niet een steenrots
Scheppen in mijne plaats? Zoo
Hard en zoo koud, die de stroomen
Breidelt? Mij sleuren de golven
En worstlend verzink ik.

Menschelijk voelen is vreemd U,
Zuchten en vrees staan u verre,
Daarom, almachtige Goden,
Hebt gij het menschdom geschapen
Als diepvoelend speeltuig.

Nimmermeer wil ik verbidden
Gaven van U, ja, ik doe het
Heden reeds niet meer — gij glimlacht
Kil en zijt ver als de hemel,
Gij, gruwzame Goden!

HAMMERSTEIN.

ELZE'S en BODO'S Minnelied.

Door het woud, door het woud klonk lustig een lied,
Een lied op vleuglen gekomen,
Als kussen, die 't windje aan 't beukenloof biedt,
Heeft de harpe het overgenomen,
Zij zong het voor aan den groenen Rhijn,
De vooglen, de boomen, den zonneschijn
En d' eenwig-ruischende stroomen.

Door het woud, door het woud koos Liefde heur baan:
Ontknoppen, ontbloeien, ontwaken
Bij bloemen en vooglen, op alle paân,
Waar heur zalige schreden genaken;
De liefdezang klinkt aan den groenen Rhijn,
In 't bloemenlied, in den zonneschijn,
Waar golfjes hun zuchten slaken.

Door het woud, door het woud ijlde een stormwind aan,
Nam liefde en liedren gevangen,
Die voerde hij over den Oceaan!
Gestorven zijn weelde en gezangen,
En peinzend verbeidt nu de diepe Rhijn
Met vooglen en harpe den zonneschijn
Dier dagen vol zalig verlangen.

Uw harpe zou ik willen zijn,
Om bij uw vingerdruk te beven,
De zephyr of de zonneschijn,
Om purper in uw lok te weven,
De stormwind, om dan menig lied
Door linde of beuk te doen herhalen, —
Maar 'k ben een ruiter, anders niet,
En ik moet verder, verder dwalen.

Ware ik een perel, een robijn,
Die uwe minlijkheid zou kronen,
Een zang, zoo klaar als kristallijn,
Om altoos op uw lip te tronen, —
Dan voer 'k ten hemel bij uw lied
En starrenglans zou mij omstralen, —
Maar 'k ben een ruiter, anders niet,
En ik moet verder, verder dwalen.

O, zoo ik was de groene Rhijn,
Aan uwen voet zou 'k ruischend zingen,
De liefde zelf zou 'k willen zijn,
Om diep mij in uw hart te dringen,
En liggen daar bij 't zoet verschiet,
Dat niemand ooit er in kon dalen, —
Maar 'k ben een ruiter, anders niet,
En ik moet verder, verder dwalen.

HAMMERSTEIN.

Zesde Zang.

Hoe het lieve kleine heksje
Vleien kan! Gij kunt verkrijgen
Wat gij wilt, mits gij maar enkel
Willeloos mijn wensch gehoorzaamt.
Volg mij op mijn verre tochten,
Toonen zal 'k u hoe de harde
Hendrik zacht kan minnen; wordt ge
Zijne boel: vrij is uw booze
Vader en behoudt zijn oogen.

Klettrend met zijn ketens viel als
Lood nu 's Graven hand op Agnes'
Schouder: „Nimmer.! Eer nog eerloos
Leev' mijn' dochter, draag ik eeuwig
Ketens, zou 'k koelbloedig kunnen
Zelf mij tot een blinde maken!
Blijf mijn fiere dochter, liever
Sterven dan gesmaad." Nu naakte

IJlings Wolf: „De maagd is mijne
Min sinds lang geneigd, nu is het
Oogenblik gekomen, Keizer
't Vorstlijk woord in stand te houden,
Alles zou ik kunnen vragen,
Voerde ik uwen vader in den
Val, de buit zij thans mijn eigen!"

Agnes riep nu: „Nimmer zal ik
Worden des verraders vrouwe,
'k Brak mijn woord hem alreeds vroeger,
Beedlen liever dan mijn leven
Hem te schenken." — „Jammer waar' het,"

— Zoo de Keizer — „uwen scherpen
Klauwen 't duifje te vertrouwen.
Grooter jammer aan den koelen
Vader, die haar nooit beminde,
Dezen edelsteen te laten.
Dies van stonde blijft zij mijne,
Doch zijn vrijheid heeft de slimme
Graaf verbeurd door starre weigring." —

In de zaal stond Agnes, waardig,
Fier in volle schoonheid pralend.
Als een hinde bij haar sterven,
Boog zij langzaam 't hoofd. en de oogen
Rolden heen en weêr; zij zag haar
Vader aan en zeide: „Een enkel
Maal slechts kan men sterven, vader,
Lieflijk wenkt de dood mij, vaar dan
Wel!" En ijlend op 't balkon af,
Stort ze omlaag en is verdwenen
Tusschen schotsen.

„Beul!" Zoo krijscht de
Graaf en werpt zich op den Keizer.
Boven 't hoofd des ouden bliksemt
't Staal eens dolks, die Elze's boezem
Treft, nu blindlings zij zich tusschen
't Knechtenheir gestort heeft om haar
Vader te bevrijden; stervend
Viel zij in zijn armen, staamlend:'
„Waarom mocht ik niet een knaap zijn?
Waren uwe dochters dapper,
Vader? Hebt gij mij ook lief, zeer
Lief? Zeer lief?"

En zachtkens, streelend
Gleed de kille hand langs zijne
Wang; een zwakke glimlach zweefde
Om haar lippen. Nog een zuchtje....
Stilte toen en allerwegen
Stilte en allen slopen henen.
Slechts de Keizer zag op beiden
Spraakloos neêr, maar ging ten leste.

In den armstoel zat de vader,
Hield het doode kind in de armen,
Zonder ééne klacht, maar zachtkens
Na een korte poos herhalend:
„Lief, zeer lief!" Hem stoorde niemand.
Uitgeplonderd-ledig was de
Burcht, verslagen alle knechten. —
Eenzaam in de ridderzale
Zat de Graaf als vroeger, maar een
Lieflijk kind lag in zijn armen
En hij lispte minlijk teeder:
„Lief? Zeer lief, zeer lief!"

UEBER DEN WASSERN.

Ada's blijde toekomst.

Innig werd toen een bekoorlijk
Openbaar geheim gekoesterd.
Niemand mocht het raden waartoe
Zóóveel kleine kleertjes dienden
En een schuilgehouden wiegje.

Ada sloop er zachtjes henen,
Tastend streek zij met heur handen
Op de kussens, voelde ook of het
Dekje zacht was, en op 't bedje
IJlings toen een kus nog drukkend,
Kwam zij aanstonds vreugdestralend
Weer te voorschijn, zoodat niemand
Konde gissen wat haar wegriep.

Ja, 't geluk toeft bij hen beiden,
Die een derde nog verwachten
In de heimlijk-zoete stilte,
En met overgroote zorgen
Allerkleinste dingen koestren.

OPDRACHT.

„U, die op lijdenskracht en moed
En harten vol vuur kunt bogen,
U, die der driften blakenden gloed
Bedwingt tot loutrend vermogen,

U, die bij 't buldren van d' orkaan,
Nog fier uwe hoofden verheffend,
In heiligen ernst, der levensbaan
Oneffene paden vereffent,

U, milde zonnen in schoonheid gelijk,
Die licht en warmte doet dalen,
En 't kille somber van 't aardsche rijk,
Omfonkelt met lieflijke stralen,

U, die met lachend-geplooiden mond
Reeds bergen getorst hebt van lijden,
En zonder bazuinklank iedren stond
Zeeghaftig vermocht te strijden,

Waar de Engel der Faam niet zweeft aan uw zij,
Waar tranen in eenzaamheid dauwen:
Der onbekende heldinnenrij,
Mijn zangen wijd ik den vrouwen!" —

DIE HEXE.

Jagerslied.

Gelijk aan de wondbeek,
Wier waterstroom zwelt,
Kom 'k dartlend langs boomen
En rotsen gesneld;

Gelijk aan den stormwind
Die breidelloos blaast,
Zoo moet ik vernielen,
Nu 't binnen mij raast.

Gelijk aan de Zonne
Bemin ik 't heelal,
En zou willen kussen,
Zee, hemel en dal.

De zangstem gelijk ik,
Die hoog jubileert,
Den dood van de rotsen
In leven verkeert.

Ik ben als de Godheid,
Meêdoogend van zin.
En hel flakkert in mij
De vlam van de min.

Jagersdroom.

„In droom verscheent Ge,
Tradt mij ter zij;
Toen 'k stervend neêrlag,
Waart Gij nabij.

Herschonk me uw adem
De levenskracht,
Ook heil en vrede
Hebt Gij gebracht.

Uw stemme klonk mij
Als één accoord,
Thans niet in droomen
Heb 'k U gehoord.

Mijn huis is ledig,
Een graf is 't woud,
Waarom de dood mij
Zijn hulp onthoudt?

Men fluistert om mij:
„De waanzin naakt!"
Sinds ik uw lokken
Heb aangeraakt.

Men ziet verwonderd,
Ziet schuw mij aan,
Een omkeer bracht Ge
In mijn bestaan.

„MEINE RUH".

Een Kind van zijn tijd.

Gij, die mokkend over zonde,
Steeds verkeert in duizend vreezen,
Dat Ge 't mij vergeven konde,
Kind van mijnen tijd te wezen.

Trots zooveler Christnen vooslheid,
Trots de horden nihilisten,
Zwendel, weelde, zinnenboosheid,
Petroleurs en anarchisten,

Waag ik toch mij te verkwikken
Aan 't dolzinnig woelen, drijven,
Aan der mode kwikken, strikken,
En 't verbazend wrijven, schrijven,

Aan de stoute wereldstemmen,
Kortom: Voor al 't ongewone,
Dat de breinen wild omklemmen,
Klinken mijner blijdschap tonen.

Sombre jammerlitanieën
Kan 'k nog niet pathetisch preevlen,
Door geen doodenliturgiën
Laat mijn vrije geest zich kneevlen,

Want mij schrikt geen stervensmare,
Ik ga henen zonder vreezen: —
Dat mij 't te vergeven ware
Levend, kind mijns tijds te wezen.

HEREDITEIT.

Wèl als ik loensch, dat heeft altijd
  Mijn oom op zijn geweten,
Mijn tante gaf mij mijn aptijt,
  Het mensch kon bergen eten.

Ben 'k doof, dat euvel kwam allang
  Mijn moedersfamilie pijnen,
'k Dank haar mijn binnenwaartschen gang,
  Den trek in rijst met rozijnen.

Vreemdsoortig is 't dat ik geen krop
  Uit haar geslacht heb ontvangen,
Ik heb den spits gevormden kop
  Naar grootpapa's verlangen.

Mijn overgrootma, die was dol,
  Dies ben ik ras buiten zinnen,
Slaat mijn gevoel heel gauw op hol,
  En ben ik rampzalig in 't minnen.

Grootmoëke alweder heeft den tocht
  Mij voor het spel gegeven,
In moeders vader zij gezocht,
  Mijn tact en bon ton in 't leven.

Doch wat mij 't meeste tegenlacht,
  Het jagen en het rijden,
't Was eigendom van elk geslacht,
  't Is d' erfnis van weerszijden.

Slechts geen Adonis werd geteeld,
  En geen hield veel van lezen,
Want anders was ik wis een beeld,
  En zou ook geestig wezen.

WINGERDGEUR.

Wat geurige wasem
  De wingerd geeft,
Die later de volle
  Pokaal ontzweeft.

Aan bloeiende ranken
  Ontstijgt de gloed
Des wijns, die al perlend,
  Den roemer groet.

De zon kust de druiven
  Maar denkt het meest:
Gij brengt vochtige suiker,
  Ik breng den geest!

BROEDER MARTIN REDIVIVUS.

Als de wijn niet zoo heel goed
En zoo vloeiend was,
Hief er op het wereldrond
Niemand meer het glas!

Waren jongemeisjes niet
Vroolijk, geestig, lief,
Dan schreef niemand meer op aard
Ooit een minnebrief.

Brachten onze keel en stem
Toon noch klanken voort,
Dan werd 't lustig bekerlied
Nimmermeer gehoord.

Daarom wijl 't benedenrond
Nog dat alles biedt,
Is 't een ezel, die er niet
Duchtig van geniet.

BERUSTING.

Wie nooit den vollen beker dronk
Van 't rijke, opbruisend schoone leven,
Wie nooit bij 't rustloos hooger streven
In godlijk fiere droomen zonk,

Wien nooit een schalke golvenkring,
Al waar 't éénmaal omhoog kwam beuren
In 't licht der zon, hem voegt te treuren,
Dat hem de gunst van 't lot ontging;

Maar werd in hare diepste lagen
De levensmijn voor u ontsloten,
Dat, mocht ook 't graf u alles vragen,

Nog bloemen op de tomben sproten:
Draag dan uw smart, laat ze u niet dragen,
En niet geklaagd — gij hebt genoten!

MOEDERSYMFONIE.

Ouverture.

De schoonste naam die d' aarde heeft,
De schoonste die bij menschen leeft
Is moeder.

Er is niet een zoo teêr van zin,
Met zooveel innigheid er in
Als moeder.

En welk een rijke toovermacht
Heeft hij als 't kindermondje lacht,
Dat moeder!

Als hij in kinderharten ligt
Of straalt uit 's kindjens aangezicht
Dat moeder!

Waardij omkleedt, wie 't schoone woord
Van moeder tot zich klinken hoort,
Voor immer,

En wie 't bezeten heeft en derft,
Haar aardsch geluk verkwijnt en sterft
Voor immer.

VÓÓR DEN STORM.

Adagio.

Op uw borst mijn hoofd gebogen,
En mijn hand in uwe hand,
Zie ik, in 't bedreigde hulkje,
Uit naar 't onbekende strand.

Zeg mij niet: „Gij zult niet sterven,"
Want ik voel 't: hij komt, de dood,
Nooit kus ik de bleeke wangen
Van mijn lieflijk kindje rood.

Op het blanke wiegje heb ik
Zóóveel tranen reeds gestort,
Want ik ben niet meer op aarde,
Als 't mijn kindjens rustoord wordt.

Zeg het hoe ik naar zijn komste
Heb verlangd en zijns gedacht,
En gelijk thans hier beneden
Dán het wicht daarboven wacht.

De andre, die gij lief zult hebben,
Kies haar minlijk, zacht van geest,
Zeg, dat ze u gelukkig make,
Zóó als gij het zijt geweest.

Zeg haar dat ze een ware moeder
Worde van mijn arme kind,
Alsof zij de smart doorstaan had,
't Ook bij d' eersten kreet bemind.

Breng haar mijne zustergroeten,
Want de bloem van 't huisaltaar,
Wat mij 't heiligst was op aarde,
Laat ik zonder wangunst háár!

Schud uw hoofd niet, mijn geliefde,
Met mijn hand in uwe hand,
Zult gij, trouwe loods, mij koersen
Naar het onbekende land.

SUSSEN.

Allegretto.

Mijn hart is de bronwel, die leven u schenkt,
Die steeds onuitputlijk, verkwikkend u drenkt.

Mijn bloed is de dauw, die mijn bloempje bedauwt,
Dat langzaam ontwakend zijn knopjen ontvouwt.

Het handje gaat streelen de voedende bron, —
Uw oog ligt in 't mijne en het mijne in uw zon.

Dan glimlacht gij innig en drinkt dan patent
En weet niet wat schalkje, wat deugniet je bent!

Jou bengel, een lachje' om je mondje gezweefd,
Da's een prachtschilderij waar een meester in leeft.

Jou schelmpjen een kniltje in je kooutjes verdwaald,
Da's een heerlijk gezicht, waar geen bloemtros bij haalt.

En dan nog je stemmetje, lieflijk van klank,
't Is zoeter dan harp- en dan englengezang.

Mijn hart is de bronwel, de dauw is mijn bloed,
En jij bent mijn afgod en.... je weet het zoo goed!

EEN WOORD.

Allegro.

Het zei heel duidlijk: Moeder,
  Mijn kind bracht moeder uit,
En lacht en zegt het weder
  Wanneer men 't haar beduidt.

Heel duidlijk moeder, denk eens
  't Verrukkelijke woord, —
O, kon mijn vleiend smeeken
  't Doen klinken altoos voort!

Doch juist als ik er andren
  Met trots op wijzen wil,
Dan zwijgt het domme kindje
  Heel eigenzinnig stil.

Dan lachen die en zeggen:
  "Verbeelding, anders niet,"
En aanstonds hoor ik 't klinken,
  Nadat men mij verliet.

Als ware 't een mysterie:
  Zij zegt 't maar aan mijn oor,
En ik zou 't willen roepen
  De heele wereld door!

'k Ben moeder, lieve menschen,
  Waait koeltjes, waait het voort!
Verklapt het sjilpend, vogels,
  'k Heb 't van mijn kind gehoord!

'k Ben dwaas en uitgelaten
  Door zulk een zalig lot,
Mijn hart danst op mijn lippen
  En jubelt van genot.

O, lieve moedertale,
  Gij hebt een zoo schoon woord,
En alle dagen kan ik
  Dat hooren ongestoord!

VERLANGST.

Andante.

'k Verlang mijn kindje! naar uw armen
En 't klinken van uw helder woord,
Naar kusjes, die mij weer verwarmen
En 't vooglenlied van U gehoord!

'k Verlang naar uw beminlijk leven,
't Getrippel van uw kleinen voet,
(Een wiekje dat U voort deed zweven,)
Steeds blijde door mijn ziel begroet.

Naar 't wuiven van uw zijden hairen,
Een lichtkrans, die uw kopje omspeeld',
Wat brengt mijn woeling tot bedaren?
Slechts hemelwellust U bedeeld!

SCHEMERUURTJE.

Andante.

Het schemeruurtje nadert weer
En vraagt: „Ben 'k welkom heden?
'k Mocht in dit kamertje weleer
Zoo gaarne binnentreden.

„Ik zag twee oogjes van een kind
Aan moeder's lippen hangen;
Van een paar stemmen wèlbemind
Vernam ik zachte zangen.

„Maar heden ben ik doof en blind,
Eerst laat kwam 'k op deez' wegen,
Wat scheelt de moeder en het kind
Dat zij zoo spoedig zwegen?" —

DOOD GEBOREN.

Andante desesperando.

Het huilt niet! Mijn kindje huilt niet,
Waarom toch is 't zoo stil?
En waarom schudt ge 't hoofd en zwijgt
Als ik het hebben wil?

O, breng mij toch mijn kleine schaap,
Eén enkle maal voor 't licht.
Gij kijkt zoo ernstig, zeg mij toch:
Gebeurde er iets met 't wicht?

Hoor, hoor! Een zwak geluidje klonk....
Neen, niets. Ach, leeft het niet,
En zal zijn zoete stem mij nooit
Toeklinken als een lied?

Na zoo aanhoudend, bittren pijn
Was ook 't geluk te groot,
Maar toont het mij, ik draag mijn lot,
En zeg mij is het dood?

Ik zal niet morren, mag ik slechts
Zijn rozemondje zien,
Dat eeuwig zwijgt, in eeuwigheid
Geen lachje mij zal biên.

Maar eens toch moet het rusten hier
    In zijner moeder arm,
En eens — vóór 't kille en harde bed
    Het opneemt — ligge 't warm!

Wat ik zoo blijde u naaide, kind,
    Dat was uw doodskleedij.—
Mijn kindjen ach, mijn wicht waarom
    Blijft gij zoo ver van mij?

Veel lange maanden waart ge mijn,
    En toen zóó innig hecht,
Mijn zoet mysterie, dag en nacht
    Heb 'k u veel teers gezegd.

Nu is de goede tijd voorbij,
    Die voor altoos ontvlood, —
Mijn kindje zwijgt, mijn huis is stom
    En dor zijn hart en schoot.

KINDERVRIEND.

Finale.

Daar zijt gij, vriendjen, andermaal
Met langen hals, op lange beenen,
Zijt ge als der hope zonnestraal
Op 't dak hier van ons huis verschenen?

Uit sombren hoek waait hier de wind,
De woning werd een kloosterstede,
O, weét ge 't wel.... hier is geen kind,
Het graf deelt hier zijn stilte mede.

Zijt ge, eiber, uit 't Egyptisch land
Nu zonder iets teruggekomen?
Hebt gij, naar d' ouden, goeden trant,
Niets wat mij blij maakt meêgenomen?

Hoe ziet ge op ons zoo vreemd en koud?
Kan dan ons dak u niet behagen,
Zijn wij voor blijde ontroering te oud
En zult ge uw giften verder dragen?

Heeft dan de storm ons loof verdord?
Is 't vuur des harten aan 't vergloeien?
En zal, nu 't weder bloeitijd wordt,
Geen zomer voor de ontroofden bloeien?!

DE STEENHOUWER.

Hoe zeker was mijn oog, hoe vast
De beitel in mijn hand,
En altoos arbeid opgetast:
Ik was bekend in 't land!

Geen grafsteen was er mijlen ver,
Dien mijn brein niet verzon,
Geen kruis te vinden her en der,
Waarop 'k niet roemen kon.

"Baas hier! baas daar!" riep m' allemaal,
Alom bekwam ik werk,
Nu 't monument, dan 't kerkportaal
Met zuilen, ijzersterk.

Maar eens sprong er een stukje steen
In 't oog mij als een vonk:
'k Zag alles rood, toen wit.... meteen
Was 't of een nevel zonk.

En na den nevel kwam de nacht;
Mijn andere oog viel toe,
Gebroken was daarvan de kracht,
En beiden 't stralen moë.

Toen hebben goede menschen mij
Een orgeltje gehuurd,
Ik draai de kruk; mij gaat ter zij
Een hond, die mij bestuurt.

Maar zet ik in mijn dorp den voet:
„Dag meester!" roept men daar,
En dat doet onder 't draaien goed
Den blinden bedelaar.

MAGDALENA.

Laat mij de zonde u niet verbloemen,
  Nu 'k eenmaal tot u op mocht gaan;
Maar zijnen naam wil ik niet noemen,
  Want ik alleen heb kwaad gedaan!

Ik lokte hem en met mijn oogen
  Zong ik een overmeestrend lied;
Ik riep. Niet hij heeft mij bedrogen,
  Vervloek mij.... maar hem, arme, niet!

Ik heb mij hem geheel gegeven,
  Was hem oneindig teêr gezind,
Ik gaf hem eer, geluk en leven....
  Wat is dat voor een vrouw die mint?!

Ik dacht: al welkt de bloem mijns harten,
  Ik moet hem alles, alles biên;
Mij folterden zijn liefdesmarten,
  Ik kon de zonde niet ontvliên.

Klaag hem niet aan; 'k zou eindloos teeder,
  Deemoedig zinken aan zijn voet,
En 's hemels starren rukte ik neder
  Voor éénen zaalgen welkomstgroet.

Hoe ik — en allerminst weerstrevend —
  Mij koesterde in zijn liefdezon?
Hoe ik — niet voor bezoedling bevend,
  Mijn heiligdom ontwijden kon?

Ach, wijl ik mij een dienstmaagd voelde,
  Die aan des meesters woorden hecht,
Wat hij als loutre scherts bedoelde,
  Voor ernst hield, toen het werd gezegd.

Ik kende toen geen mannenharten, —
  Onstuimig in hun ongeduld,
Als waarheid voorgewende smarten
  Afschildrend — en ziedaar mijn schuld!

Want anders had ik moeten weten,
  Dat zij als kleine kindren zijn:
Wat werd vertroeteld, wordt versmeten,
  Een windvlaag en... hun vreugd wordt pijn.

En verder ijlend, als die vlagen
  Zoo vrij en luchtig, naar genot,
Doen zij ons zware ketens dragen,
  Die wij zelf smeedden in ons lot.

Vergeef, dat ik u naadren konde,
  Die in uw reinheid niets bespeurt,
Noch van mijn strijd, noch van mijn zonde,
  Die niet begrijpt wat mij verscheurt.

Ik klem mij siddrend om uw voeten,
  Stort tranen als een offerand
Voor al mijn schuld, die hoe wij boeten
  Als wroeging vlammend in ons brandt.

Maar deze vlammen zelfs verjagen
  De onreine wolk, die op mij hing,
Mijn juichen, minnen, rouwe dragen
  Zijn trappen mijner loutering.

LOUIS NAPOLEON.

1.

„In 't geweer!" En de wacht presenteert,
De menigt' loopt uit om te gapen
Naar de schoonste vrouw, die Frankrijk regeert,
Naar d' eersten van Frankrijks knapen.

2.

Van fier geluk sprak hun beider groet,
Hoe lieflijk was beider gratie,
't Deed hem, die het zag voor het venster, goed,
Den bedwinger van elke natie.

3.

Na roemruchte feiten herbloeit zijn land
In de zoete zonne der vrede,
En groot en klein rept juichend de hand,
En jubelt om Frankrijk's roem mede.

4.

Doch eerzucht verteert de machtige vrouw,
Die altoos aan meer blijft denken,
Was 't heelal haar bezitting, zij zou
't Als speeltuig haar zoon willen schenken.

5.

Zij smeekt den Keizer om oorlog, „haar krijg",
Lokt pruilend onbeslistheid in banden,
„Dat door zege aan zege uw krijgsroem stijg'
En Frankrijk draagt u op de handen!"

6.

Trots leeuwenmoed heeft Frankrijk's heir
  In bloedigen kamp moeten bukken,
Een onspoedsoceaan zwalpt neer
  Op der eerzucht zinlooze nukken.

7.

De Keizer gevangen, zijn vrouw en zoon
  Gesmaad, gevlucht en verlaten,
De Tuileriën, Parijs tot hoon,
  Verbrand door het plebs van de straten.

8.

De vlammen gaan op uit de schoone stad,
  De Pruisen vertrappen de gouwen,
Wie eenmaal scepter en kroon bezat,
  Is nu op de schandpaal te aanschouwen.

9.

Den eenzamen dood gaat hij weldra in,
  Vindt rust onder vreemde zoden,
Gehoond wordt de fiere Keizerin,
  Verachting haar zoon geboden.

10.

„Napoleoniden zijn allen laf!"
  — Een giftige tong wil 't verkonden —
„Den eerlijken kampstrijd slaan zij af
  En beven voor kogels en wonden."

11.

De toorn bruist op in des Keizers zoon,
  Hij roept: „Al mag 'k niet regeeren,

„Al dwaal ik als balling ver van den troon,
Ontzag voor mijn naam zal 'k u leeren!"

12.

Door zeventien lansen ligt de held
Getroffen, die zoo durfde spreken;
Naar Afrika is hij heen gesneld,
Om den smet van zijn naam te wreken.

13.

Sint Helena heeft den jonkman gegroet,
Die dus een smaad heeft gewroken;
Doch 't hart van de arme moeder bloedt,
Heur ziel is van rouwe gebroken.

14.

Verging niet ver van land en troon
De Cesar der nieuwe historie?
„De wacht in 't geweer!" Dat Frankrijks zoon
Begraven worde met glorie! —

MOZES.

„Geef water!" kreet het volk, „wij sterven!"
En Mozes zag hoe allerwegen
Verdorring sloeg. — Zijt Gij, Jehovah,
Zoo nader en gebied den regen.

Of leen mijn arm uw wonderkrachten,
Dat op mijn wenk het water stroome
Uit rots en kloof, dat levensfrischheid
In 't stervend volk van Isrel kome!

Gij hebt, o, Heer, mij uitverkoren
En zoudt mij in dit uur verlaten,
Waardoor wie 'k leidde mij in 't sterven
Nog vloekten of mij moesten haten?

Jehovah, laat mij niet vertwijflen,
Ik, dwarlend blaadjen in de stormen,
Ik voer een volk, toon uw erbarmen
Als aan den kleinsten uwer wormen!

Zij, die op mij vertrouwen, weten
Niets van mijn diepe zielewonde,
Verborgen blijft hun 't foltrend lijden
Dat mij vertwijfling brengen konde.

Bevolen hebt Ge uw knecht, Jehovah,
Hij deed uw wil, zijn onvermogen
Werd macht uw en zijn volk tot zegen
En ketens braken voor hun oogen.

Jehovah doe mijn wanhoop zwichten,
  Ben ik uw kudde onwaard te weiden,
Roep op dan, Heer, een beetren herder
  Om haar naar Canaän te leiden! —

En om hem jammert luid een menigt,
  Met zwarte lippen, hol van oogen,
In wild gedrang haar dooden sleepend,
  Is zij langs Mozes heengetogen.

De jonge vrouw, de grijsaard, 't wichtje,
  De knaap met kloeken lust tot leven,
De zoete jonkvrouw, allen, allen
  Draagt m' aan ter kille baar geheven.

Nu vloekt men hem, dan, handewringend,
  Smeekt men: „Verlos ons, heb ontfermen!"
Hij staat en hoort als ongetroffen
  Uit verre verten al hun kermen!

Een rots gelijk in felle branding,
  Toont hij noch siddren noch vertsagen,
Wie leest er op zijn heerscherstrekken
  Wat doodsrouw zijn gedachten dragen?

In 't eind heft hij zijn staf gelaten,
  Doet op 't graniet hem nederdalen:
Een bron welt op en lustig spatten
  De rein kristallen waterstralen!

DE PHILOSOOF.

Philosophie, U aan te leeren? —
  Onnoodig, ieder waait zij aan,
Zoowel hen die de wijsheid eeren
  Als wie der domheid paden gaan,

Zoowel den held, den geus, den koning,
  't Genie als ook den schobbejak,
Of Vorsten in der kunsten woning, —
  Elk steekt zich in het wijsgeerspak;

De wufste vrouw, die zware zonde
  Den arbeid van den geest beschouwt,
Zelfs zij wordt denker op de sponde
  Van 't zestal naakte planken hout.

Daar ligt men dan, lacht onbedaarlijk
  De wereld en haar onzin uit,
In starre rust zegt men: „Heeft waarlijk
  Niets meer de levensgrap beduid?"

DANSEN.

Als de meisjes dansen gaan,
Willen zij dra mannen vangen;
Die in 's levens lente staan,
Zien de zomervruchten hangen.

Als de moeders dansen gaan,
Doen zij 't om te analyseeren
Of bij 't zwieren langs de baan,
Hare kiekens flink zich weren.

Als de vrouwen dansen gaan,
Willen ze allen iets vergeten,
Dat nog komt of is vergaan,
Wat zij 't hare konden heeten.

Als de mannen dansen gaan,
Is 't om jacht voor 't hart te vinden,
Om, al draaiend, vrouwtjes aan
Hare mannen fluks te ontwinden.

Als de blaadren dansen gaan
Vallen ze allen bij 't krioelen, —
Zien kan men 't in d' eikenlaan,
Maar op bals kan men het voelen!

DE ARIADNE-DRAAD.

Gij zegt: „Uit 't labyrinth des levens
Brengt ons der Liefde draad terecht,
Wel is zij uiterst zwak en tevens
Te kort in onze hand gelegd."

Gij dwaalt: een monster is de liefde
En haar Medusa-aangezicht
Versteent ons zoo geen zwaard het kliefde,
De lange draad heet: onze Plicht.

DECEMBERLIED.

Sloop in uw woning dan de dood,
Uw hart leeft op, uw hoofd is rijk,
Hoe streng uw lot, een zucht ontvlood
En bracht verlichting tegelijk.

Al wischtet gij voorlang de kleur
Van hopen en verlangen.... Wacht:
Om U is groei en bloei en kleur,
In U natuur, verbeeldingskracht.

De lucht, het bosch, de zonneschijn,
Uw eigen zijn ze in wat bekoort,
Veel onverdiende liefde is dijn
En ieder lieflijk menschenwoord.

OP DE BLEEK.

Gedicht door de Koninklijke Dichteres opzettelijk geschreven voor het werk: CARMEN SYLVA (*H. M. de Koningin van Rumenië*). *Haar leven en hare werken, toegelicht door* F. SMIT KLEINE, en daarin in handschrift gereproduceerd.

Zeg, meisje, hoe komt het bleekgoed bevlekt?
— Een stoomboot heeft het met rook bedekt.

Hoe komt het zoo droog als stroo, mijn kind?
— Dat deed, en ik giet daarom moeder, de wind.

Wat gloeien uw wangen, ze zien als vuur?
— Ik was aan het bleeken in 't zonnigste uur.

Met tranen ook zijn uw oogen gevuld!
— Een vlieg vloog er in, die draagt de schuld.

Uw hartje tikt en bonst zoo luid!
— Ja, kon het, het sprong mijn boezem uit.

De liefde kwam. O, zeg het me vrij!
— Neen lieve moeder, ze trok voorbij.

AN CARMEN SYLVA.

Zum Willkommen der [illegible] Dichterin in Domburg,

im [illegible].

Nicht *„Meine Ruh"* wirst wiederfinden
Im Lande von dem Meer benetzt,
Doch will es einen Strauss Dir winden
Zeeland, von Wogensturm gehetzt.

's Wird Deine *„Stürme"* vor Dich bringen
Und Deine heldenmuth'ge Kraft,
Die Du in Deinem hehren Singen
Gebieterin! zusamm' gerafft.

Gedenkt es Deiner Lebensstunden
Am Pelesch und beim „Vater Rhein",
„Trost" spricht's „und Glück sind nie verschwunden,
Wenn Pflicht und Arbeit bleiben Dein!"

Willkommen dann mit dem Geleite
Der Schönheit, Deiner Seele Hort,
Luctor emergo spricht die Weite,
Ganz oder nicht das Widerwort.

